

Hitza

Esanahia

abagune	'egokiera, une egokia, parada'
abaila batean	'ahalean, ziztu bizian'
abioa eman	'martxa, bizitasuna eman'
ahur	'esku barrua'
ahutz	'aho-eztarri gunea'
aienarazi	'uxatu, alde eginarazi'
aienatu	'uxatu, aldenarazi'
aieru	'susmoa, inpresioa'
aintza	'ospea, gloria'
aise	'erraz'
aitaren batean	'atoan, berehala, segituan'
aitzakia	'estakurua, desenkusa'
aiurri	'izaera, nortasuna'
alaena	'halakoa (indargarria)'
aldarte	'umorea, jarrera'
alderotuta	'alde batera okerturik, oreka galdua'
alderrai ibili	'jitoan, noraezean, nora gabe'
aldiak izan	aldikadak eduki, jarrera aldaketa handiak
alegiatzko	'litekeena, posiblea'
alta	'hala ere, haatik'
amiñi	'apurtxo bat, pitin bat'
anartean	'orduan, bitartean'
arbeltx	'ikatz mota, beltz-beltza' (azabache)
arbeltz	'ikatz mota, beltz-beltza' (azabache)
arrago	'metalak urtzeko ontzia'

Hitza

Esanahia

arranpalo	'begiak zabal-zabalik, harrituta'
arroila	'ubidea, ibaiak eginiko sakonunea'
asana	'postura, jarrera'
ataka	'pasabide estua, bitartea'
ausazko	'aurrez igarri ezina, inprebisiblea'
aztarren	'arrastoa, aztarna'
aztoratu	'kezkatu, arduratu, larritu'
bafada	'putza, aire kolpea'
bairatu	'konbentzitu, <i>bai</i> esatera ekarri'
banuenez	'horixe nuela!'
barne-bulko	'sentimenduen bultzada, bulkada'
barrekara	'barre egiteko pronto dagoena'
begitan hartu	'mania hartu, txarto hartu'
beharrean	'zorian, puntuan'
behazun	'gibelaren isurkari mingotsa'
bekoz beko	'aurrez aurre'
belusezko	'ile leunekoa'
bera	'biguna'
bere baitaraturik	'konzentraturik'
bermatu	'finkatu, tinkatu, segurtatu'
berriketan	'berba eta berba, hitz eta pitz'
betiereko	'eterno'
bezain	'halakoak, iduri'
bidutzi	'munstroa, izaki itsusia'
bihozgabe	'insensiblea, krudela'

Hitza	Esanahia
bizarra eginda	'bizarra moztuta, afeitatuta'
bizikizun	'bizitza pasarte'
borborka	'pil-pilean, erio handian'
burgoi	'adoretuta, hazkor'
burtzoratu	'zorabiatu, burua galdu'
burua jan	'limurtu, konbentzitu'
burusi	'manta'
dasta	'zaporea'
diosala egin	'agurtu'
dizdizka	'diz-diz egiten, distirutzen'
doilor	'dongea, gaiztoa, bilaua'
elkargainka	'bata bestearen atzetik, tropoiloan'
eman	'itxura edo antza izan, iruditu'
errainu	'distira, argi isla'
errebeskada	'kontrara emandako kolpea'
erresumin	'oinazezko sentsazioa, mina'
erretolika	'azalpen luze aspegarria, "sermoia
esamesa	'zabaltzen den gezurra edo esana'
esan bazuen, esan	'hara, zertako esango ote zuen!'
eskarmentu	'esperientzia'
eskertze aldera	'eskertzeko edo, eskertzearren'
esku-argia	'linterna'
eskuarki	'normalean, jeneralean'
etxekone	'bi aldeko baserrian, alboko bizilaguna'
etxeorde	'txabola'

Hitza

Esanahia

ez bat eta ez bi	'bat-batean, ustekabean, ezustean
ez bat eta ez bi	'erabakitsu, kementsu'
ezin konta ahala	'ugari, infinitua'
ezpal	'egur zatia / jatorri berekoa'
galbide	'hondamena, akabua'
galdu ez galdu egon	'galtzeko zorian, arriskuan'
galtzarbe	'besapea'
gatibu	'atxilotua, preso'
gauza izan	'gai izan, kapaz izan'
gerturik	'prest'
girgilu	'katedun burdinazko uztagailua'
gizatiar	'humanoa, pertsona'
grina	'pasioa, jorana, irrika bizia'
hades	'deabruaren erresuma'
halaber	'era berean, baita, orobat'
handik hara	'handik gora, haren ondoren'
hanka-hutsik	'ortozik'
harekiko egon	'gustatuta egon'
harramazka	'atzaparkada, erpakada'
hausnarrean	'gogoetatzen, pentsatzen'
haztamu	'ukimena, zentzua'
haztatu	'eskuaz ukitu, apur bat sakatuz'
herratsu	'gorrotozkoa, amorrutzkoa'
hezueri	'hezurretako gaixotasuna'
hil-hurren	'hil zorian, hiltzeko puntuan'

Hitza

Esanahia

histasun	'tristura, goibeltasuna'
histeriak joa	'bere onetik irtenda'
hondoa jota	'lur jota, deprimituta'
hordigarri	'mozkortzen duena'
hozkia eman	'hotzikara bezalakoa sentitu'
ifrentzu	'beste aldea (aurkia eta ifrentzua)
ika-mika	'eztabaida'
imintzio huts	'keinua baino ez'
inoiz edo behin	'lantzean behin, noizik behin'
inondik ere	'ziur, zalantza barik, duda gabe'
iragaitzaz	'helburu izan gabe, abasberuan'
iraulkatu	'irauli, itzulikatu'
iritzi	'dela pentsatu'
irrikatu	'biziki desiratu, gogo handiz'
itxitura	'zarratua, leku itxia, gordelekua'
itzulipurdika	'txiribuelbaka'
itzuri egin	'saihestu, ekidin'
izarniatu	'distiratu, argitasunez bete'
izu-laborri	'beldur ikaragarria, itzela'
jaidura	'joera bizia, debozioa'
jazarri	'oldartu, matxinatu'
jo eta ma geratu	'zur eta lur, sor eta lor, harrituta'
kalapita	'sesioa, liskarra'
kanpaitsu	'deigarria
katartiko	'katarsi eragilea,

Hitza	Esanahia
katu	'armaren gailua'
koitadu	'gizajoa, gaixoa'
kordea galdu	'konortea galdu'
korridore	'karrejua, pasilloa'
kuxin	'buruko-antzekoa (cojín)'
lakio	'zepoa, animaliak harrapatzekoa'
lastaira	'koltxoia'
lauso	'lainotua, nahasia, difuminatua'
lazgarri	'beldugarria, erdiragarria'
leiar	'lentea, kristala'
lertxun	'orrikara (zuhaitz mota: "alamo")'
likatsu	'lirdingatsua, nazkagarria'
lizun	'zikina, lohia, sexurako jarrera irtena'
loezinak joa	'imsomnioak jota'
loki	'buruaren aldea, belarri aurrekoa'
lotsagaldu	'irtena, lotsarik sentitzen ez duena'
mainatu	'maitasunez zaindua, mimatua'
maiterre	'maitasunagatik urduri'
makatz	'nahasi gabea, berezkoa'
malapartatu	'gizajoa, baztertua'
mandatu	'agindua'
mandio	'lastategia, belarrak gordetzeko ganbara'
marrantatsu	'eztul ahotsa, erlastua'
marruskatu	'gogor igurtzi, arraskatu'
melenga	'lar gozoa izanik, gogaikarria'

Hitza

Esanahia

men egin	'obeditu, esana edo agindua bete'
misanthropo	'besteekin harremanik nahi ez duena'
mistiko	'sinesmenaren menpekoa'
mistizismo	'kutsu erlijiosoa'
mizto	'sugeen mihia'
mukuru	'bete-beterik, topera'
nago	'uste dut'
neure kabutan	'neurekiko, neure kolkorako'
neurekiko	'neure kautan'
nik ahal dakit!	'zer dakit, ba!'
nozitu	'sufritu, jasan'
ñirñir	'distira'
ogi puska	'on-ona'
ohartuki	'modu kontzientean'
orbain	'zauria, ebakia izandako marka'
ordu txikiak	'goizaldekoak, 12:00etatik gora'
orobat	'baita, halaber, era berean'
orobat	'era berean'
oroi-min	gogorapen sentimendu irmoa'
ospa!	'alde!'
perlesia	'elbarritasuna'
pertxenta	'eder-ederra, ikusgarria, dotorea'
peto	'jator, mazal'
piltzar egina	'sats eginda, zisko eginda'
pottoka	'potxola, gustagarria'

Hitza

Esanahia

poxi bat	'apurtxo bat, pitin bat'
salmahai	'mostradorea'
saminez	'modu mingarrian, garraztasunez'
sastraka	'sasitza'
sisi-basa	'hizkera edo ahoskera ulertezina'
sisi-basaka	'zerbait modu ulertezinean ahoskatu'
sorgor	'geldiarazia bezala'
sorgortasun	'bertigoa, beldurak gelditurik'
suhartasun	'bizitasuna, kemen itsua'
tarratatu	'zarataz urratu'
tortika	'lohitasuna, ugerra'
txatxu	'ziztrina, eskasa'
txerpolari	'zirkoko artista, titiriteroa'
txilin egin	'erakarri'
txokolateki	'txokolatina, puska'
txolarre	'artatxoria, kaleetako txoria'
txora-txora eginda	'zeharo gustatuta, lelotuta'
txutxumutxuzale	'ahapeka edozer kontatzen aritu'
uhandituta	'uriolak, ibaia ur handiarekin'
ulertzera jarri	'interesatu'
utzi zaharra	'duela asko utzia, aspaldi utzia'
uztartuta	'lotuta, bat eginda'
xalotasun	'inozentzia, jarrera garbia'
xelebre	'bitxia'
zahagi eginda egon	'mozkor-mozkorrik'

Hitza

Esanahia

zaildu	'gogortu, sendotu'
zanga-zanga edan	'tragoxka handiak eginez'
zangar	'zankarra, beheko hanka zatia'
zantzu	'aztarna, seinalea, arrastoa'
zarta	'eskuan kolpetxoa'
zartailu	'zigorra, latigoa'
zelai	leuna, aldapa gabea'
zer suma	'ikusmiran, zeozer ikusi guran'
zirimola	'zurrunbiloa, haizea bueltaka'
zirimolatsu	'zurrunbilo baten antzekoa'
zirkinik ez	'mugimendu txikiena ere ez'
zirtoka	'ateraldi edo erantzun bizia'
zoroak jota egon	'eroturik, ganbara pitzatua eduki'
zurrun	'gogortuta, tentsioan'